

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.Н.КАРАЗІНА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
ректор Харківського національного
університету імені В.Н.Каразіна

В.С.Бакіров

ПРОГРАМА

співбесіди з «Прикладної психології» з абітурієнтами, які вступають на факультет психології з інших напрямів та спеціальностей для навчання за спеціальністю

053 – Психологія

(Другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Затверджено на засіданні
вченої ради факультету
психології протокол № 1
від 18.01. 2019 р.
Голова вченої ради
факультету психології

Н.П.Крейдун

Голова фахової атестаційної комісії

О.Ф.Іванова

КРИТЕРІЇ

співбесіди з «Прикладної психології» з абітурієнтами, які вступають на факультет психології з інших напрямів та спеціальностей для навчання

за спеціальністю

053 – Психологія

(Другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Склав - виставляється при наявності повної, змістовної відповіді на всі три питання, представлені у завданні. Абітурієнт демонструє знання матеріалу, його розуміння, логічно викладає відповіді на запитання. При відповіді демонструє знання класичних та сучасних психологічних теорій, знайомство з літературою з означених питань, а саме місце визначення в питанні поняття у системі психологічних знань. Абітурієнт не допускає жодної помилки у використанні наукової термінології.

Склав – виставляється при достатньому рівні обізнаності абітурієнтів при відповіді на всі три питання. Абітурієнт демонструє розуміння матеріалу, знайомство з основною літературою. В цілому, абітурієнт демонструє знання основного матеріалу питань. Абітурієнт допускає 1-2 незначні помилки при використанні наукової термінології.

Склав – виставляється при неповній відповіді на зазначені питання. Абітурієнт демонструє фрагментарність і формальність у відповідях. Знання класичних та сучасних теорій є уривчастим, недостатній рівень логіки й послідовності у відповідях. Абітурієнт допускає 2-3 помилки при використанні наукової термінології.

Склав – виставляється у разі уривчастості відповідей на запитання в екзаменаційних варіантах. Абітурієнт демонструє суто поверхове та формальне знайомство з науковою літературою, знання класичних та сучасних теорій є досить уривчастим. Абітурієнт допускає значні помилки при використанні наукової термінології.

Не склав – виставляється у разі відсутності відповідей на всі запитання, або логіка викладання відповідей і послідовність відсутня.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Неекспериментальні методи в психології

1. Загальна характеристика методів психології.
2. Описувальні методи, їх можливості.
3. Технологія використання методів спостереження.
4. Історія та розвиток метода самоспостереження.
5. Метод опитування, його характеристика.
6. Біографічні методи, техніка їх використання.
7. Особливості сприймання незнайомої людини.
8. «Ефект ореола» у сприйманні нової людини.
9. Схема спостереження за людиною.
10. Стандартизована система категорій для спостереження.

Література

1. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Уч.пособие. Сост.Д.Я.Райгородский, Самара, 2002.
2. Психология влияния. Хрестоматия. Сост. Морозов А.В. С.Пб., из-во «Питер», 2000.
3. Щекин Г.В. Визуальная психодиагностика: познание людей по их внешности и поведению. Киев, МАУП, 2002.
4. Общий практикум по психологии. Метод наблюдения. Метод.указ. ч.1, М., из-во МГУ, 1985г.

Психофізика

1. Визначите поняття науки, доведіть, що психологія є наукою.
2. Порівняйте методи спостереження та експерименту.
3. Охарактеризуйте етапи наукового дослідження. Який з етапів, на Ваш погляд, є найважливішим, обґрунтуйте.
4. Визначите об'єкт, предмет та цілі експериментального дослідження.
5. Доведіть необхідність планування експерименту.
6. Охарактеризуйте структуру експериментальної гіпотези, опишіть її складові.
7. Узагальніть типи відношень між незалежною та залежною змінними. Наведіть приклади.
8. Визначте схеми проведення експерименту, що підвищують його валідність.
9. Опишіть основні соціально-психологічні ефекти психологічного експерименту.
10. Проаналізуйте діяльність експериментатора в психологічному експерименті. Типові помилки дослідника.
11. Порівняйте експериментальні та квазіекспериментальні плани експерименту.

12. Порівняйте класифікації шкал вимірювання за К.Кумбсом і С.Стівенсом
13. Визначите метод числового шкалування. Опишіть процедуру та типові помилки.

Література

1. Бардин К.В., Забродин Ю.М. Проблемы сенсорной психофизики. Познавательные процессы: ощущения, восприятие. – М.: 1982. – С.89-117.
2. Готтсданкер Р. Основы психологического эксперимента. – М., 1982.
3. Гусев А.Н., Измайлов Ч.А. Михалевская М.Б. Измерение в психологии: общий психологический практикум. М.: Смысл, 1998. – 286 с.
4. Дружинин В.Н. Экспериментальная психология: Учебное пособие. – М.: ИНФРА-А, 1997. – 256 с.
5. Корнилова Т.В. Экспериментальная психология: Теория и методы: Учебник для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 381 с.
6. Общий психологический практикум: психофизика. Учебно-методические рекомендации для студентов факультета психологии/ С.Г. Яновская. – Харьков, 2002. – 60 с.

Експериментальна психологія та практикум з психології. «Пізнавальні процеси»

1. Основні ознаки наукового експериментального дослідження.
2. Емпіричні методи, їх характеристика. Методи обробки та інтерпретації даних експерименту та спостереження.
3. Основні засоби управління увагою. Суб'єктивні та об'єктивні фактори уваги.
4. Мнемотехнічні прийоми управління мнемічною діяльністю.
5. Основи тестування мислення. Історія питань.
6. Поняття про вербальний та невербальний інтелект. Фактори інтелекту.
7. Тести виміру інтелекту, їх загальна характеристика.
8. Класифікація класичних методів дослідження пам'яті.
9. Класичні методи виміру КП (обсяг КП). Вимоги до складання методик. Число Мюллера.
10. Методи дослідження стійкості та концентрації уваги.
11. Методи дослідження перемикання уваги.

Література

1. Невоенная Е.А. Общий психологический практикум: когнитивные процессы. Учебно-методические рекомендации – Харьков, 2002, - 52с.
2. Дружинин В.Н. Экспериментальная психология. М.: Питер, 2008, 318 с.

3. Грановская Р. М. Элементы практической психологии. Л., Из-во Лен. ун-та, 1988, 565 с.
4. Зинченко Т. И. Память в экспериментальной и когнитивной психологии. - Питер, 2000, 394 с.
5. Практикум по общей и экспериментальной психологии / под ред А. А. Крылова. - Лен., Из-во Лен.ун-та, 1987, 255 с.

Експериментальна психологія та практикум з психології. Особистість.

1. Особистість як об'єкт психологічного пізнання. Напрямки дослідження особистості в теоріях особистості.
2. Експериментальний аналіз особистості: прямі та проєктивні методи.
3. Методи вивчення я-концепції особистості.
4. Методи вивчення темпераменту та характеру особистості.
5. Методи дослідження емоційної сфери особистості.
6. Методи вивчення мотиваційної сфери особистості.
7. Дослідження особистості у факторних теоріях.
8. Три джерела даних: L- дані, Q- дані, T- дані.

Література

1. Елисеєв О.П. Практикум по психологии личности. – СПб: Питер, 2007. – 512с.
2. Мельников В.М., Ямпольский Л.Т. Введение в экспериментальную психологию личности – М.: Просвещение, 1985. – 319с.
3. Практикум по общей и экспериментальной психологии / Под ред. Крылова А.А., Маничева С.А. – СПб: Питер, 2000 – 560с.
4. Психологические тесты / Под ред.Карелина А.А.: В 2т. – М.: Гуманит. Изд.Центр ВЛАДОС, 2000 – Т.1 – 312с.
5. Психологические тесты / Под ред.Карелина А.А.: В 2т. – М.: Гуманит. Изд.Центр ВЛАДОС, 2000 – Т.2 – 248с.

ПСИХОДІАГНОСТИКА

1. Якими є основні психометричні властивості тестів?
2. Які основні вимірювальні шкали, на яких будуються тести?
3. Якими є основні види валідності тестів (способи перевірки валідності)?
4. Якими є основні види надійності тестів (способи перевірки надійності)?
5. Що таке норми до тестів?
6. Чому закордонні тести потребують адаптації?
7. Які Ви знаєте типи тестів (спробуйте дати класифікацію)?
8. Які існують типи завдань тестів?
9. Які відомі Вам способи конструювання тестів?

10. Для чого важлива репрезентативність вибірок під час конструювання тестів?

Література

1. Анастаси А. Психологическое тестирование / А. Анастаси, С. Урбина. – СПб. : Питер, 2003. – 688 с.
2. Бурлачук Л. Ф. Психодиагностика : учебник для вузов / Л. Ф. Бурлачук. – СПб. : Питер, 2006. – 351 с.
3. Клайн П. Справочное руководство по конструированию тестов / П. Клайн. – К. : ПАН Лтд., 1994. – 283 с.

ПСИХОФІЗІОЛОГІЯ

1. В чому полягає предмет психофізіології?
2. Що таке лімбічна система мозку?
3. Опишіть відомі Вам методи психофізіологічних досліджень.
4. Які ви знаєте психофізіологічні механізми підтримки пам'яті?
5. Які Ви знаєте механізми або теорії, що пояснюють існування свідомості?
6. Які Ви знаєте системи уваги людини?
7. Які Ви знаєте методи вивчення підсвідомого?

Література

1. Психофизиология. Учебник для вузов / Под. Ред. Ю.И. Александрова. – СПб.: Питер, 2001. – 496 с.
2. Данилова Н.Н. Психофизиология: Учебник для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2007. – 368 с.
3. Марютина Т.М., Ермолаев О.Ю. Введение в психофизиологию. – М.: Флинта, 2004. – 400 с.

ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ В МАРКЕТИНГУ ТА РЕКЛАМІ

1. Рекламна діяльність як соціально-психологічне явище.
2. Місце реклами у системі маркетингових комунікацій.
3. Психологічні механізми рекламного впливу.
4. Види психологічного впливу в рекламі.
5. Суггестивні психотехнології в рекламі.
6. Мотиваційний та інформаційний підходи до реклами.
7. Проблеми дослідження мотивації споживача в маркетингу.
8. Психологічне обґрунтування ринкового сегментування.
9. Оцінка психологічної ефективності реклами.
10. Психологічний зміст концепції позиціонування товару.

Література

1. Котлер Ф. Основы маркетинга. Краткий курс / Ф. Котлер. – М. : Вильямс, 2007. – 656 с.
2. Лебедев-Любимов А. Н. Психология рекламы / А. Н. Лебедев-Любимов. – СПб : Питер, 2002. – 368 с.
3. Мокшанцев Р.И. Психология рекламы / Р. И. Мокшанцев. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 230 с.
4. Психология в рекламе / Сб. статей под ред. П. К. Власова. – Харьков: Изд-во Гуманитарного центра, 2003. – 284 с.
5. Психология. Учебник для экономических вузов. / Под общ. ред. В. Н. Дружинина. СПб : Питер, 2002. – С.555 – 579. (Глава 32)

ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТІВ

1. Визначити поняття конфлікту. Основні питання теорії конфліктів.
2. Визначити предмет та функції конфлікту
3. Визначити особистісний конфлікт та його роль і місце в розвитку особистості.
4. Визначити поняття міжособистісного конфлікту, типи міжособистісних конфліктів.
5. Проаналізувати міжгрупові конфлікти, їхні джерела та засоби вирішення.
6. Охарактеризувати методи вивчення конфліктів.
7. Проаналізувати конфліктогени, їхні види та роль в ескалації конфліктів.
8. Дати оцінку засобам нормалізації психологічного клімату в конфліктній ситуації.
9. Охарактеризувати динамічні характеристики конфлікту (етапи конфлікту).
10. Узагальнити структурні характеристики конфлікту
11. Охарактеризувати конфлікт взаємодію.
12. Опишіть, як Ви розумієте, що таке внутрішня готовність до вирішення конфлікту.

Література

1. Анцупов А.Я., Баклановский С.В. Конфликтология в схемах и комментариях. – СПб.: Питер, 2005. – 288 с.
2. Гришина Н.В. Психология конфликта. – СПб.: Питер, 2000.-464с.
3. Емельянов С.М. Практикум по конфликтологии. – СПб.: Питер, 2000.-360с.
4. Психология конфликта / Сост. и общ. Редакция Н.В. Гришиной. – СПб.: Питер, 2001. – 448 с.
5. Шейнов В.П. Конфликты в нашей жизни и их разрешение. Минск: Амалфея, 1997.-277с.

ТЕХНІКИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ

1. Соціально-психологічний тренінг: поняття, мета, завдання. Ваше ставлення до цього методу практичної психології.
2. Охарактеризуйте якості особистості ведучого групи. Які риси особистості ведучого групи, з вашої точки зору, є найбільш ефективними для роботи групи.
3. Специфічні риси і основні парадигми тренінгу. Які риси соціально-психологічного тренінгу є найбільш привабливими для Вас? Обґрунтуйте.
4. Основні етапи розвитку групи в тренінгу. Що постійне та змінне є в роботі ведучого групи на кожному з етапів? Обґрунтуйте.
5. Переваги групової форми психологічної роботи. Вкажіть, які з характеристик групової роботи і чому можуть бути корисними для студентської молоді.
6. Стилi керівництва групою. Який стиль роботи ведучого є привабливим для Вас? Чому?
7. Чи потрібні в роботі групи групові норми? Якщо «да», то які? Обґрунтуйте.
8. Визначите поняття групової згуртованості, чинники, що впливають на неї. Дайте характеристику групової згуртованості групи, в якій Ви навчались.
9. Охарактеризуйте гомогенні і гетерогенні тренінгові групи. З яким видом групи Вам було би краще працювати. Чому?
10. Загальні тренінгові методи. Який з методів є найбільш привабливим для Вас? Чому?.
11. Соціометрична картка, можливості її використання на різних етапах групової роботи.

Література

1. Вачков И.В. Психология тренинговой работы: Содержательные, организационные и методические аспекты ведения тренинговой группы / И.В. Вачков. — М.: Эксмо, 2007. — 416 с.
2. Джонсон Д.У. Тренинг общения и развития: Пер. с англ. - М.: Изд. Группа «Прогресс», 2000. - 248 с.
3. Петровская Л.А. Компетентность в общении. Социально-психологический тренинг. М.: изд-во МГУ. 1989. – 216 с.
4. Психогимнастика в тренинге/ Под ред. Н.Ю. Хряцевой. – СПб.: «Ювента», Институт Тренинга, 1999. – 256 с.
5. Пузиков В. Г. Технология ведения тренинга. — СПб.: Издательство «Речь», 2007.-224 с.

ВІЗУАЛЬНА ПСИХОДІАГНОСТИКА

1. Предмет, методи та етапи історичного розвитку візуальної психодіагностики.
2. Зовнішні прояви типів характеру в поведінці людей.
3. Зовнішні прояви типів темпераменту в поведінці людей.
4. Тіло людини як канал психодіагностичної інформації. Тілесність та її прояви.
5. Візуальна психодіагностика проявів невербальної комунікації.
6. Візуальна психодіагностика подружніх стосунків у сімейній психотерапії.
7. Візуальна психодіагностика сімейної структури у сімейній психотерапії.
8. Конституція тіла як засіб візуальної психодіагностики.
9. Які особистісні характеристики підлягають візуальній психодіагностиці?
10. Практичне застосування візуальної психодіагностики у психологічному консультуванні та кадровому менеджменті.

Література

1. Щекин Г. Визуальная психодиагностика: познание людей по их внешности и поведению: учеб.- метод. пособие. – К. МАУП, 2007.
2. Нелсон О. Язык мимики и жестов. Что это такое? – М.: АСТ, 2007.
3. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли окружающих по их жестам. – М.: Изд-во Эксмо, 2006.
4. Ди Джонатан Читаем по лицу. Как узнать характер человека. – М.: ООО ТД «Издательство Мир книги», 2007.
5. Колетт П. Язык мыслей. – М. : Изд-во Эксмо, 2007.
6. Степанов С. Язык внешности. – Изд-во Эксмо-пресс, 2000.
7. Уайтсайд Р. О чем говорят лица. – СПб: Питер Пресс, 1997.
8. Щеголев И. Тайны почерка. – СПб. : Питер, 2007.
9. Тимошенко Г. В., Леоненко Е. А. Знакомство с собой. О чем говорит ваше тело? – М.: Форум: ИНФРА-М, 2006.
10. Тимошенко Г. В., Леоненко Е. А. Знакомство с собой. Как общается ваше тело? – М.: Форум: ИНФРА-М, 2006.
11. Лоуэн А. Психология тела: биоэнергетический анализ тела. – М.: институт Общегуманитарных исследований, 2006.
12. Тхостов А. Ш. Психология телесности. – М.: Смысл, 2002.
13. Сандомирский М. Психосоматика и телесная психотерапия. Практическое руководство. – М. : Независимая фирма «Класс», 2005.
14. Экман П. Психология лжи. – СПб. : Питер, 1999.
15. Кочева О. Н. Маски, которые мы носим. – Ростов н / Д. : Феникс, 2007.

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

1. Відмінність психологічного консультування від психотерапії.
2. Охарактеризуйте основні напрями роботи консультанта на першому етапі розпитування клієнта в процесі бесіди.
3. Тактика роботи психолога на другому етапі розпитування клієнта в процесі бесіди.
4. Інтерпретація як прийом роботи психолога-консультанта. Види інтерпретації.

Література

1. Ю. Алешина. Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. Библиотека психологии и психотерапии, вып. 62, Москва, 2007.
2. Р.Кочюнас. Основы психологического консультирования, Москва, 2000 г.
3. Р. Нельсон – Джоунс. Теория и практика консультирования, 3 межд. издание. Питер, 2000 г.

Затвержено
приймальною комісією
Харківського національного
університету імені В.Н.Каразіна
протокол №   від.   2019 р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

О.О.Анощенко